

Дмитрашко Світлана Анатоліївна
Пересипко Олексій Борисович

Трансформація зовнішньополітичних відносин Сполучених Штатів Америки та Саудівської Аравії: геополітичний та безпековий вимір

УДК 327(7+532)(045)
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-4.23>

Дмитрашко Світлана Анатоліївна
кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри політичних
наук і права
ДЗ «Південноукраїнський педагогічний
національний університет
імені К. Д. Ушинського»
вул. Старопортофранківська, 26,
Одеса, Україна
ORCID: 0000-0002-4803-4387

Пересипко Олексій Борисович
студент спеціальності «Політологія»
соціально-гуманітарного факультету
ДЗ «Південноукраїнський педагогічний
національний університет
імені К. Д. Ушинського»
вул. Старопортофранківська, 26,
Одеса, Україна
ORCID: 0009-0001-9915-9235

Одним із напрямів зовнішньої політики президента Джо Байдена є формування демократичної коаліції, проте не менш важливим є формування альянсу на Близькому Сході. Поглиблення союзу між Іраном та Росією веде до загострення ситуації як на російсько-українському фронті, так і на близькосхідному театрі військових дій. Існує політична, наукова актуальність дослідження геополітичних, гео економічних, безпекових факторів формування й розвитку зовнішньополітичних відносин ключових гравців на Близькому Сході. Метою та завданнями статті є комплексне дослідження трансформації зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Аравії в контексті близькосхідної геополітики; аналіз становлення й трансформації зовнішніх відносин держав; визначення основних напрямів відносин США та Саудівської Аравії; виявлення складнощів та суперечностей у відносинах держав; узагальнення перспектив розвитку зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Аравії. Для досягнення поставленої мети й вирішення завдань було застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, таких як метод критичного аналізу, системний метод дослідження політико-культурних впливів на зовнішньополітичні відносини, компаративний метод, історичний метод, дескриптивний метод викладу матеріалу, синтез прикладного матеріалу та узагальнення у вигляді висновків.

Для досягнення успішного результату в зовнішній політиці державам потрібно створювати взаємовигідні відносини з іншими державами. Особливо важливим є врахування геополітичних та безпекових факторів формування і розвитку зовнішньополітичних відносин, які суттєво впливають на вибір стратегії й тактики держав на регіональному чи глобальному рівні світової політики. Визначено, що політика «взаємної залежності», яка була обрана як базис для зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Америки пройшла трансформацію у зв'язку зі змінами світового порядку. Проведений аналіз конкретних кейсів відносин у різні історичні періоди з іншими політичними гравцями дозволив встановити важливість геополітичного, гео економічного вимірів для формування, розвитку, а також трансформації зовнішньополітичних відносин, які вимагають оновлення політики відносин в кризових умовах регіональної та глобальної політики.

Ключові слова: Сполучені Штати Америки, Саудівська Аравія, трансформація, демократизація, зовнішньополітичні відносини, політичний процес, політичні гравці, світова політика, національна безпека, геополітика, гео економіка.

Вступ. Одним із напрямів зовнішньої політики адміністрації президента Джо Байдена є формування демократичної коаліції держав. Проте не менш важливим є формування альянсів, серед яких особливе місце відведене відносинам із Саудівською Аравією. Аналіз трансформації зовнішньополітичних відносин між Сполученими Штатами Америки та Саудівської Аравії має як політичну, так і наукову актуальність. У 2023 р. Близький Схід знову став театром військових дій, тому існує потреба дослідити трансформацію зовнішньополітичних відносин США та СА як важливих суб'єктів регіональної та глобальної безпеки. Окремі аспекти зовнішньополітичних відносин розглянуті в фундаментальних працях Г. Кіссінджера, Д. Муазі, та дослідженнях сучасних дослідників – І. Семиволос, В. Швед, А. Захарченко, в новітніх прикладних рекомендаціях американських дослідників Е. Вонг, І. Тароор, М. Мазетти, Й. Хадсон, В. Нерейм, П. Кінгслі, К. Харвей, які вперше упроваджено в науковий обіг. Безумовно, вказані автори глибоко досліджують американо-саудівські відносини, проте існує нагальна потреба у подальшому вивченні та осмисленні

трансформації зовнішньополітичних відносин в умовах формування нового світового порядку.

Метою статті є комплексне дослідження трансформації зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Аравії в контексті близькосхідної геополітики; **завданнями статті** є аналіз становлення та трансформації зовнішніх відносин держав; визначення основних напрямів відносин США та Саудівської Аравії; виявлення складнощів та суперечностей у відносинах держав; узагальнення перспектив розвитку зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Аравії.

Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань було застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних **методів**, таких як метод критичного аналізу, системний метод дослідження політико-культурних впливів на зовнішньополітичні відносини, компаративний метод, історичний метод, дескриптивний метод викладу матеріалу, синтез прикладного матеріалу та узагальнення у вигляді висновків.

Результати. Саудівська Аравія має важливе геополітичне розташування. Вона є найбільшою державою на Аравійському півострові, володіє

величезними запасами нафти, урану. Одночасно Саудівська Аравія є близьким партнером США в регіоні та у стримуванні Ірану [1, с. 261].

Проте існувала своєрідна точка біфуркації у відносинах цих держав, яка суттєво їх змінила. Хоча до цього Саудівська Аравія була дружньою до США [2, с. 96]. У 1973 р. було атаковано Ізраїль силами Єгипту та Сирії. Єгипетський президент А. Садат закликав короля Саудівської Аравії Фейсала ібн Абдул-Азіз Аль Сауда використати «нафтову зброю» – підвищити ціну на нафту. Ще більш рішучу позицію займав Ірак, представники якого вимагали націоналізації американських підприємств на території арабських держав, запровадження повного нафтового ембарго. Радикальний план підтримали не всі арабські держави, вирішили зупинитися на обмеженому ембарго, зменшенні поставок нафти, допоки не буде досягнуто цілі арабських держав. Отже, було застосовано зміни умов постачання нафти як політико-економічну зброю з метою геоекономічного впливу на США як основного союзника Ізраїлю.

Суттєве загострення відносин між США та Саудівською Аравією пізніше, коли Королівство запровадило повне ембарго на постачання нафти до США. Воно тривало до березня 1974 р. та мало суттєві наслідки для американської економіки. Політичні еліти шукали вихід з цієї загрозливої ситуації для національної безпеки США. Було вирішено побудувати відносини з Саудівською Аравією на нових засадах. Звернемо увагу, що для США захист нафтових запасів був елементом національної безпеки, а з 1973 р. став одним із пріоритетів національної безпеки. До того ж, впровадження ембарго підвищило статус Саудівської Аравії як актора міжнародної політики та змусило політичні еліти США визнати стратегічну важливість королівства для національної безпеки [8].

США вирішують запровадити політику «взаємної залежності» у відносинах з Саудівською Аравією. Сутність політики «взаємної залежності» полягала не в обтяжуванні королівства боргами, які вона ніколи не поверне, а навпаки, зробити так, щоб вкладені фінанси поверталися в економіку країни-донора. Було розроблено схему: інвестиції направлялися для створення підприємств промислової переробки сирової нафти у готову до експорту продукцію. До Ер-Ріада відбув Г. Кіссінджер, який зумів переконати правлячу династію в обопільній вигоді політики «взаємної залежності». Кіссінджер зазначав, що «королівська родина розсудила, що саудівська безпека та національні інтереси залежать від конструктивних відносин із Заходом й участь в глобальній економіці» [2, с. 115].

Врешті-решт, було реалізовано проект, у наслідок реалізації якого було поєднано західні технології з традиційною політичною культурою країни. Проте тоді Саудівська Аравія була нерозвиненою

країною, але з необмеженими ресурсами та бажанням наздогнати сучасний світ. Політика «взаємної залежності» стимулювала входження Королівства в економічну та виробничу сферу США.

Тимчасом модернізація саудівської економіки та, відповідно, і суспільства викликала незадоволення консервативних і фундаменталістських сил як в самому королівстві, так і в сусідніх державах, які були невдоволені посиленням відносин між США та Саудівською Аравією. Тим не менше, США відпрацювали нову політичну технологію встановлення відносин, заснованих на співзалежності, з державою, яка не потребує зовнішніх запозичень. Ще однією важливою умовою політики «взаємної залежності» ставали безпекові гарантії Королівству.

Розглянувши умови формування зовнішньополітичних відносин США та Саудівської Аравії, звернемося до того, що поступово Королівство почало відігравати складнішу роль на Близькому Сході. В 80-х рр. Королівство намагалося представляти інтереси не тільки держав-експортерів нафти, але й підтримувати ісламські інтереси у світі. Складнощі виникали у сфері безпеки самої Саудівської Аравії. Саудіти намагалися втримати свою безпеку, граючи на протиріччях між Іраком та Іраном [4]. Треба зазначити, що унікальна роль Саудівської Аравії в арабському та ісламському світі пов'язана зі стратегічним розташуванням держави та величезними нафтовими запасами, а також особливо з тим, що в Королівстві є «дві святині». Проте і саудіти, і американці вважали північного сусіда Саудівської Аравії Ірак – загрозою для регіональної безпеки. Обидві держави розуміли загрозу з боку диктаторського режиму С. Хусейна. Погіршення відносин почалося з 1990 р., коли іракські війська практично були готові увійти в Королівство, унеможливити вторгнення вдалося завдяки швидкому вводу американських військ. Відповідно, питання безпеки стало актуальним для двох держав, вони мали спільні інтереси та консультувалися з питань безпеки. Безумовно, були протиріччя у визначенні тактики дій. Наприклад, у 1991 р. розпочалося повстання в шиїтських та курдських районах Іраку. Саудіти були невдоволені тим, що американці не підтримали повстання. Американці дотримувалися іншої тактики – вони вважали, що воєнний переворот буде більш ефективним [4]. Ще різкіше протиріччя проявилися після 2001 р., коли події 11 вересня змінили політику США. По-перше, саудіти, хоч і негативно ставилися до режиму С. Хусейна, проте сприймали його існування як необхідний баланс режимові в Ірані. Знищення режиму в Іраку, за їх думкою, дестабілізує регіональну безпеку, оскільки підсилює позиції Ірану. По-друге, адміністрація Дж. Буша-молодшого була рішуче налаштована провести трансформацію режиму в Іраку, запровадивши демократичні

реформи. По-третє, в результаті вторгнення в Ірак, до влади прийшов шиїтський уряд, що автоматично підсилило регіональний вплив Ірану. Отже, необхідний баланс в регіоні було порушено. Зазначимо, що це була серйозна криза в зовнішньополітичних відносинах американців і саудитів. Вперше саудіти відчули, що американці не гарантують їм безпеку. Скоріше, навпаки, в результаті цієї кризи був зруйнований баланс між Іраком й Іраном, який був дуже необхідним Саудівській Аравії. Репутаційно американці постраждали від цього вторгнення. Навіть вважаємо, що американці почали обережно ставитися до можливості зміщення диктаторів в інших державах, оскільки бояться, що за цим почнеться серія жорстоких війн та посилення позицій їхніх антагоністів.

Лише у 2015 р. вдалося знову нормалізувати відносини США та Саудівської Аравії. Проте в цей період зросли регіональні амбіції Ірану, який, як і Саудівська Аравія, бажав займати лідерські позиції в регіоні. Ер-Ріяд вважає для себе загрозою шиїтський Іран водночас як релігійне й імперське явище [2, с. 116]. Відповідно, знову постало питання безпеки держави та гарантії, які можуть надати США. Штати обговорювали умови договору про взаємну оборону з Королівством, який буде нагадувати воєнні пакти з Японією або Південною Кореєю [10]. Згадані пакти є дуже сильними, вони гарантують військову допомогу у випадку нападу на одну із сторін договору. Однак принц Мухаммед ібн Салман, який є де-факто правителем Саудівської Аравії, вважає, що для безпеки королівства, потрібен також дозвіл на цивільну ядерну програму та прив'язав цю вимогу з можливістю підписання Угод Авраама. Не можемо сказати, що ці вимоги викликали підтримку з боку політичних еліт США. Адміністрація Джо Байдена сприймала відновлення стосунків зі Аравійською монархією та підписання Угод Авраама як справжній політичний гамбіт. Проте Конгрес аж ніяк не підтримує можливість надання цивільної ядерної програми [6; 10; 12], оскільки аргументують, що диктаторські режими є ненадійні.

Основні протиріччя між Аравійською монархією та США були пов'язані з тим, що саудівці могли застосувати надану їм зброю проти Ємена, а також з репресіями всередині країни, особливо жорстоке вбивство журналіста Джамала Хашоггі [6; 8]. Проте США вкрай необхідні геополітичні альянси на периферії, оскільки зросла загроза з боку Росії, Китаю та Ірану. Тому пошук безпекового договору між Саудівською Аравією та США є важливим для адміністрацій Д. Трампа й Дж. Байдена. М. Грін, старший директор з Азії при Раді національної безпеки за часів президента Дж. Буша-молодшого, вважає, що договори з азійськими державами є доволі залізними», оскільки надають гарантії воєнних зобов'язань США, які включають ядерне

стримування та ядерну «парасольку» [10]. Знаходження можливостей для надання гарантій за типом японського чи південнокорейського договору, чи, навіть, ізраїльського, дозволило б стабілізувати стосунки США і Саудівської Аравії, послабити втягування її в орбіту китайського впливу.

Однак у 2022 р. відносини між Королівством та США погіршилися, оскільки після рішення держав, які входять в ОПЕК+, про скорочення видобутку нафти Росія та Саудівська Аравія очолили групу держав, що скоротили видобуток нафти на два мільйона барелів в день. Це рішення значно погіршило відносини між державами, зазвучали погрози вивести війська та системи протиракетної оборони, але адміністрація Байдена визначила протидію агресивній політиці Ірану як один із пріоритетів зовнішньополітичного курсу держави. Тому розривати стратегічно важливі відносини не вважає за можливе. У Стратегії національної безпеки, яку було оприлюднено у 2022 р., президент Байден наголосив на тому, що Іран є головною загрозою регіональної безпеки на Близькому Сході. Підкреслимо, що на той момент, були зруйновані надії на відновлення ядерної угоди з Іраном, а також Іран і Росія у 2022 р. створили воєнно-політичний союз, який несе загрозу як Україні, так і Близькому Сходу.

Не менш серйозну загрозу регіональним і глобальним інтересам США несе посилення ролі Китаю та втягування Саудівської Аравії в його орбіту. На початку 2023 року американські високі представники здійснили візити в Королівство та інші аравійські монархії – держави Ради співробітництва держав Перської затоки. Використання іранських дронів у війні Росії проти України інтенсифікувала перемовини аравійських монархій зі США щодо створення союзу із запобігання іранській агресії. Проте зазначимо, що Саудівська Аравія шукає більше широких і дієвих гарантій безпеки, тому це стало однією з причин мирної угоди з Іраном у березні 2023 р. за посередництва Китаю.

Мирна угода між Саудівською Аравією та Іраном змінює геополітичний баланс на Близькому Сході. Вважаємо, що держави, які були ворогами, домовились, оскільки мали потребу у вирішенні інших питань, наприклад, для Ер-Ріяду важливою є проблема мігрантів, які рухаються через Ємен [8], для Тегерану – боротьба з Ізраїлем через проксі-армії.

Можемо підкреслити, що США відчувають небезпеку у зв'язку з посиленням співпраці Саудівської Аравії з Китаєм. Якщо спробувати порівняти співпрацю цих держав, то пріоритет у відносинах зі США – це безпека, економіка, нафта, тоді як пріоритетом з Китаєм є торгівля, нафта, економіка. Принц Абдул Азіз ібн Салман, міністр енергетики і брат принца Мухаммеда ібн Салмана, підкреслює, що новою зовнішньою політикою стають інвестиції [7]. Саудіти підкреслюють, що вони працюють з китайцями у багатьох речах, наприклад,

виробництво електромобілів чи видобуток міді й нафти. Проте звертаємо увагу, що Китай пропонує свою модель осучаснення економіки як модель для наслідування. Ер-Ріяд все більше починає сприймати Пекін як союзника, що зможе диверсифікувати залежність від американських технологій і створити власне виробництво. Не меншу загрозу, американська політична еліта вбачає в тому, що саудівські корпорації встановлюють контроль над деякими американськими корпораціями [9]. Саудіти починають впроваджувати політику «взаємної залежності» у зворотному напрямку по відношенню до США. До того ж, раніше США інвестуючи, повертали гроші. Тепер вони інвестують в соціально цінні інститути в США та намагаються провести ребрендінг своєї держави як майбутнього центру глобальної логістики та туризму [9].

Тим не менш, складний геополітичний альянс США та Саудівської Аравії має важливе значення для обох держав та регіону. Важливість геополітичного альянсу проявлялася у запобіганні політиці Тегерану й надзвичайно високого рівня обміну зброєю між Росією та Іраном. В цьому контексті важливість геополітичного альянсу зросла ще більше у 2023 р., адже через 50 років було скоєно напад ХАМАС на Ізраїль. Одним із наслідків стало припинення перемовин щодо приєднання Саудівської Аравії до Угод Авраама, тобто нормалізації відносин Королівства з Ізраїлем.

Інтереси Аравійської монархії у приєднанні до Угод Авраама були у розрахунку поліпшити стосунки зі США та отримати необхідні гарантії безпеки і зберегти стратегічний рівень партнерства. Адже з 1948 року Королівство не визнавало Ізраїль та вимагало від Ізраїлю дозволу на створення Палестинської держави. Існування та військова міць Ізраїлю сприймаються в арабському світі як приниження [3, с. 107]. Зусилля, які докладали високі представники адміністрацій Д. Трампа та Д. Байдена, привели до обопільного намагання саудівсько-ізраїльських високопосадовців підписати дипломатичні угоди [1, с. 257]. Для адміністрації Байдена підписання Угод Авраама носило глибоко символічний характер, оскільки це стало би поштовхом для інших держав мусульманського світу [5]. Тим більше, що ізраїльсько-американські відносини носять стратегічний характер.

Після нападу ХАМАС на Ізраїль будь-які перемовини між Ізраїлем та Саудівською Аравією були призупинені. Арабські суспільства проявляють симпатію до палестинського питання, зростає ворожість до Ізраїлю. Саудівська Аравія приєдналася до вимоги «двох держав для двох народів». В той час, як ОАЕ, держава, яка встановила відносини з Ізраїлем у 2020 р – заявила про «законне право» чинити опір ізраїльській окупації [12]. У свою чергу, Ізраїль підкреслює, що будь-які спроби нормалізувати відносини арабських держав з єврейською

державою, означає демонстрацію супротиву ХАМАС та Ірану. Д. Муазі вважає, що культура приниження арабсько-мусульманського світу має наслідки у тероризмі та підкреслює, що хоча «війну з тероризмом» неможливо виграти (у сенсі знищити тероризм раз і назавжди), перемога тероризму також неможлива [3, с. 104]. Та наголошує на можливості альтернативи культурі приниження, тоді хвиля надії накриє мусульманський світ [3, с. 110].

Зазначимо, що держсекретар Е. Блінкен підкреслює важливість регіонального миру. Високопосадовець представив нормалізацію відносин у регіоні як вибір між регіональним миром і тероризмом [11]. Однак, при цьому Блінкен заявив, що намагання досягнути дипломатичну угоду між Саудівською Аравією та Ізраїлем не замінює потреби створення «двох держав для двох народів». Після довголітніх дій з впровадження регіональної інтеграції, де особливу роль відводили приєднанню арабської держави до Угод Авраама, ситуація суттєво ускладнилася. На початку війни Ер-Ріяд зайняв очікувальну позицію, але під тиском інформаційної війни, може радикалізуватися. Це значно ускладнює можливість підписання Угод Авраама та нормалізацію відносин між Ізраїлем та Королівством, що може зруйнувати антиіранську спрямованість альянсу, який намагаються створити США на Близькому Сході [11]. Загальна атмосфера недовіри тільки погіршує можливість регіонального миру: американські політики критикують адміністрацію Байдена за діалог з близькосхідним автократами [1, с. 259]; саудівці не вважають, що Ізраїль інтегрується в регіон без задоволення потреб палестинців; Ізраїль хоче посилити процес нормалізації, оскільки занепокоєний загрозою прямого втручання Ірану у війну чи інших держав, проксі-армій. Відповідно, посилюється проблема національної та регіональної безпеки, адже на Близькому Сході з'явився театр військових дій. Цей театр військових дій ускладнюється комплексом екзистенційних, релігійних, етнічних розбіжностей, тому увага прикута до Близького Сходу. Американці мають важелі впливу, проте вони є також у Китаю, Ірану, Росії. Для Королівства питання національної безпеки стає домінуючим, в той час, як американці розуміють наскільки саудівська безпека прив'язана до гарантій зі свого боку, і пропонують продовжувати робочі відносини з США [6]. На Близькому Сході створилася нова геополітична ситуація, яка значно активізувала саме саудівські та американські стратегії забезпечення власної та регіональної безпеки. Можемо погодитися з Г. Кіссінджером, «багато що залежить від здатності, вміння і волі Сполучених Штатів сформувати результат, який відповідатиме американським інтересам і який Саудівська Аравія та її союзники вважатимуть сумісним зі своєю безпекою і принципами» [2, с. 117]

Висновки. Все сказане дає змогу зробити висновок, що Саудівська Аравія є ключовим партнером США у близькосхідному регіоні у створенні регіональної безпеки і стримуванні Ірану. Саудівські та американські відносини складаються з енергетичних, безпекових, торговельних, культурних відносин. На сьогодні значно посилилася роль геополітичних та безпекових аспектів зовнішньополітичних відносин. Виникає потреба запровадження нової «політики взаємної залежності», оскільки з'явилися нові впливові гравці та Королівство проводить власний ребрендинг, одночасно вимагає безпекових гарантій від Сполучених Штатів Америки. США, в свою чергу, намагаються зберегти роль світового лідера та стратегічні відносини з Саудівською Аравією, створити альянс групи близькосхідних країн, особливо перед загрозою з боку Ірану, Росії, Китаю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Захарченко А. Політика адміністрації Джо Байдена на Близькому Сході. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політол. студії*. 2022. Вип. 43. С. 255–263.
2. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ : Наш формат, 2020. 320 с.
3. Муазі Д. Геополітика емоцій. Як культури страху, приниження та надії змінюють світ. Київ: Брайт Стар Паблішинг, 2018. 184 с.
4. Harvey Katherine, The Iraq war damaged the American relationship with Saudi Arabia. *The Washington Post*. March 17, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/made-by-history/2023/03/17/iraq-saudi-arabia-saddam-hussein/>
5. Kingsley Patrick, Once Inconceivable, Officials' Visits Highlight Warming Saudi-Israeli Ties. *The New York Times*. September 27, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/09/27/world/middleeast/saudi-arabia-israel-netanyahu-west-bank.html>
6. Kristof Nicholas, The Wannabe Putin in Saudi Arabia. *The New York Times*. Yune 28, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/06/28/opinion/putin-mbs-saudi-arabia-biden.html>
7. Neriem Vivian, Saudi Arabia and China Flaunt Growing Ties at Investment Forum. *The New York Times*. June 12, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/06/12/world/middleeast/saudi-china-investment-forum.html>
8. Ryan Missy, Dadouch Sara, Hudson John, DeYoung Karen U.S. presses Saudi Arabia on reported migrant massacres. *The Washington Post*. August 31, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/national-security/2023/08/31/saudi-yemen-migrants-us/>
9. Tharoor Ishaan Saudi Arabia's sporting ambitions aren't just about sports. *The Washington Post*. June 14, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/world/2023/06/14/saudi-golf-pga-liv-china/>
10. Wong Edward, Mazzetti Mark Biden Aides and Saudis Explore Defense Treaty Modeled After Asian Pacts. *The New York Times*. September 19, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/09/19/us/politics/biden-saudi-defense-treaty.html>
11. Wong Edward, Mazzetti Mark, Nereim Vivian U.S. Continues Push for Saudi-Israel Ties Even as War With

Hamas Begins. *The New York Times*. October 8, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/10/08/us/politics/saudi-arabia-israel-palestinians-hamas.html>

12. Wong Edward, Nereim Vivian The war could upend Biden's diplomacy on Saudi-Israel normalization. *The New York Times*. October 7, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/10/07/world/middleeast/saudi-israel-gaza-war.html>

REFERENCES:

1. Zakharchenko, A. (2022). Polityka administratsii Dzhо Baidena na Blyzkomu Skhodi. [The policy of the administration of Joe Biden in the Middle East]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya filos.-politol. studii*. Vyp. 43. P. 255–263.
2. Kissindzher, H. (2020). Svitovyi poriadok. Rozdumy pro kharakter natsii v istorychnomu konteksti [World order. Reflections on the nature of nations in a historical context]. Kyiv : Nash format, 320 p.
3. Muazi, D. (2018) Heopolityka emotsii. Yak kultury strakhu, prynzhennia ta nadii zminiuiut svit [Geopolitics of emotions. How cultures of fear, humiliation, and hope change the world]. Kyiv: Brait Star Pabliashynh. 184 p.
4. Harvey Katherine, The Iraq war damaged the American relationship with Saudi Arabia. *The Washington Post*. March 17, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/made-by-history/2023/03/17/iraq-saudi-arabia-saddam-hussein/>
5. Kingsley Patrick, Once Inconceivable, Officials' Visits Highlight Warming Saudi-Israeli Ties. *The New York Times*. September 27, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/09/27/world/middleeast/saudi-arabia-israel-netanyahu-west-bank.html>
6. Kristof Nicholas, The Wannabe Putin in Saudi Arabia. *The New York Times*. Yune 28, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/06/28/opinion/putin-mbs-saudi-arabia-biden.html>
7. Neriem Vivian, Saudi Arabia and China Flaunt Growing Ties at Investment Forum. *The New York Times*. June 12, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/06/12/world/middleeast/saudi-china-investment-forum.html>
8. Ryan Missy, Dadouch Sara, Hudson John, DeYoung Karen U.S. presses Saudi Arabia on reported migrant massacres. *The Washington Post*. August 31, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/national-security/2023/08/31/saudi-yemen-migrants-us/>
9. Tharoor Ishaan Saudi Arabia's sporting ambitions aren't just about sports. *The Washington Post*. June 14, 2023. URL: <https://www.washingtonpost.com/world/2023/06/14/saudi-golf-pga-liv-china/>
10. Wong Edward, Mazzetti Mark Biden Aides and Saudis Explore Defense Treaty Modeled After Asian Pacts. *The New York Times*. September 19, 2023. URL: <https://www.nytimes.com/2023/09/19/us/politics/biden-saudi-defense-treaty.html>
11. Wong Edward, Mazzetti Mark, Nereim Vivian U.S. Continues Push for Saudi-Israel Ties Even as War With

Transformation of foreign policy relations between the United States of America and Saudi Arabia: geopolitical and security dimensions

Dmytrashko Svitlana Anatoliivna

Candidate of Political Sciences,
Senior Lecturer at the Department
of Political Sciences and Law
State Establishment "K. D. Ushynskyi
South Ukrainian National Pedagogical
University"
Staroportofrankivska str., 26
Odesa, Ukraine
ORCID: 0000-0002-4803-4387

Peresytko Alexey Borysovykh

Student of Political Science
Faculty of Social and Humanities
State Establishment "K. D. Ushynskyi
South Ukrainian National Pedagogical
University"
Staroportofrankivska str., 26
Odesa, Ukraine
ORCID: 0009-0001-9915-9235

One of the directions of President Joe Biden's foreign policy is the formation of a democratic coalition, but no less important is the formation of an alliance with Israel and Saudi Arabia in order to counter aggression in the Middle East. The deepening of the alliance between Iran and Russia leads to an aggravation of the situation both on the Russian-Ukrainian front and in the Middle Eastern theater of military operations. There is a political and scientific relevance of the study of geopolitical, geoeconomic, security factors in the formation and development of foreign policy relations of key players in the Middle East. The purpose and tasks of the article are a comprehensive study of the transformation of the foreign policy relations of the USA and Saudi Arabia in the context of Middle Eastern geopolitics; analysis of formation and transformation of foreign relations of states; determining the main directions of relations between the United States and Saudi Arabia; identification of complexities and contradictions in relations between states; summarizing prospects for the development of foreign policy relations between the United States and Saudi Arabia. To achieve the set goal and solve the problems, a complex of general scientific and special methods was applied, such as the method of critical analysis, the systematic method of researching political and cultural influences on foreign political relations, the comparative method, the historical method, the descriptive method of presenting the material, the synthesis of applied material and generalization in the form conclusions.

To achieve a successful result in foreign policy, states need to create mutually beneficial relations with other states. It is especially important to take into account geopolitical and security factors in the formation and development of foreign policy relations, which significantly influence the choice of strategy and tactics of states at the regional or global level of world politics. It was determined that the policy of "mutual dependence", which was chosen as the basis for the foreign policy relations of the USA and Saudi Arabia, underwent a transformation in connection with changes in the world order. The analysis of specific cases of relations in different historical periods with other political players made it possible to establish the importance of geopolitical and geoeconomic dimensions for the formation, development, and transformation of foreign political relations, which require updating the policy of relations in the crisis conditions of regional and global politics.

Key words: *Received States of America, Saudi Arabia, transformation, democratization, foreign political news, political process, political revolutions, world politics, national security, geopolitics, geoeconomics.*